

Spis treści

Od redaktora

Andrzej Skworz Głębsza treść, lepszy styl	13
---	----

I. Z TERENU

17

1. News

19

News w telewizji

Mikołaj Kunica Wymyślić news	19
--------------------------------------	----

News w prasie

Andrzej Stankiewicz Reporter na polowaniu	32
---	----

Konstrukcja tekstu

Renata Gluza Pisz, nie nudź	48
-------------------------------------	----

News w radiu

Beata Lubecka Adrenalina i opakowanie	62
---	----

News w prasie lokalnej

Jurek Jurecki Nasz dziennikarz	73
--	----

News sądowy

Bogdan Wróblewski <i>Vademecum</i> reportera sądowego (trochę kryminalnego)	82
--	----

News ekonomiczny

Mariusz Zielke Na tropie wielkiej kasy	97
--	----

2. Dziennikarstwo śledcze

110

Dziennikarstwo śledcze w prasie

Bertold Kittel Dziennikarz z dymiącą strzelbą	110
---	-----

Dziennikarstwo śledcze w telewizji

Monika Góralska Odkryte w ukrytej kamerze	124
---	-----

3. Dziennikarstwo ekonomiczne 136

Dziennikarstwo ekonomiczne w prasie

Michał Kobosko | Pisziesz o gospodarce?

Pisz o człowieku 136

Dziennikarstwo ekonomiczne w telewizji

Roman Młodkowski | Musisz rozumieć 150

Dziennikarstwo ekonomiczne w radiu

Marek Teichman | Pomagam ludziom 164

4. Dziennikarstwo sportowe 171

Dziennikarstwo sportowe w prasie

Stefan Szczepek | Przewodnik po sporcie 171

Dziennikarstwo sportowe w telewizji

Tomasz Smokowski | Posiedzę z wami dziewięćdziesiąt minut,
a potem mnie wyłączycie 179

Dziennikarstwo sportowe w radiu

Renata Susała | Nie chcę mieć tego, co wszyscy 192

5. Relacje 203

Relacja telewizyjna

Katarzyna Kolenda-Zaleska | Nie masz obrazka

– nie masz nic 203

Relacja prasowa

Ewa Milewicz | Cierpliwość do łowienia ryb 213

Relacja radiowa

Mariusz Gierszewski | Sztuczki sprawozdawcy 222

6. Korespondencje 232

Korespondencja wojenna

Wojciech Jagielski | Nie wybrałem sobie wojen 232

Korespondencja zagraniczna w radiu

Piotr Milewski | Z Nowego Jorku Piotr Milewski 247

Korespondencja zagraniczna w telewizji

Grzegorz Dobiecki | Informacja we własnym imieniu 258

Korespondencja zagraniczna w prasie

Bartosz Węglarczyk | Korespondent w środku i na zewnątrz 269

Korespondencja lokalna w telewizji

Marzanna Zielińska | Świat z innej perspektywy 281

7. Reportaż i dokument 294

Reportaż prasowy

Mariusz Szczygieł, Wojciech Tochman | Reportaż – opowieść o tym,
co wydarzyło się naprawdę 294

Dokument radiowy

Maciej J. Drygas | Wyzwolić wyobraźnię 307

Dokument telewizyjny

Jerzy Morawski | Spojrzenie z boku 329

8. Dziennikarstwo fotograficzne, infografik, operator 343

Fotografia

Krzysztof Miller | Znikająca magia fotografii? 343

Infografika

Lech Mazurczyk | Zrozumieć infografikę 364

Operator

Jerzy Ernst | Oko, które widzi, i kamera,
która opowiada 379

9. Dziennikarstwo specjalistyczne 390

Publicystyka religijna

Szymon Hołownia | Dziesięć przykazań
dla publicysty religijnego 390

Tematy people

Katarzyna Montgomery | Instrukcja obsługi gwiazdy 403

Dziennikarstwo medyczne

Paweł Walewski | Mówić o lęku, nadziei i bólu 413

Dziennikarstwo internetowe

Wojciech Orliński | Summa blogera 421

Dziennikarstwo motoryzacyjne

Artur Włodarski | Z uczuciem o aucie 428

Dziennikarstwo naukowe

Olga Woźniak | Oskarżona o symplifikację 437

Dziennikarstwo komputerowe

Michał Adamczyk | Z dala od Silicon Valley 444

10. Dziennikarstwo jako sposób na życie 455

Dziennikarstwo przyrodnicze

Adam Wajrak | W świecie uciekających bohaterów 455

Dziennikarstwo podróżnicze

Beata Pawlikowska | Moja praca, moja pasja 463

Dziennikarstwo kulinarne

Robert Makłowicz | Przepis na krytyka 470

II. Z GŁOWY 477

11. Wywiad 479

Wywiad prasowy

Katarzyna Bielas | Nie dla narcyzów 479

Wywiad telewizyjny

Justyna Pochanke | W cztery oczy bez intymności 490

Wywiad radiowy

Konrad Piasecki | Codzienny wywiadowca radiowy 498

Talk-show

Kuba Wojewódzki | Talk-show, czyli puszka z Pandorą 512

Łoża komentatorów

Tomasz Wołek | Komentowanie jest rzeczą konieczną 523

12. Recenzja 536

Recenzja filmowa

Michał Chaciński | Parę pytań dla początkujących
praktyków 536

Recenzja literacka

Jerzy Jarniewicz | Recenzent w kontredansie 547

Recenzja teatralna

Roman Pawłowski | Fotel krytyka w internecie 555

Recenzja muzyczna

Bartek Chaciński | Czy będziesz do czegoś potrzebny? 569

13. Publicystyka 579

Komentarz prasowy

Piotr Zaremba | W czym imieniu? 579

Publicystyka w telewizji

Kamil Durczok | Widowisko na poważny temat 587

Publicystyka w prasie

Jerzy Baczyński, Mariusz Janicki | Jak chleb z ekstraktem 599

14. Rysunek satyryczny 612

Rysunek satyryczny

Marek Raczkowski | Śmiech z rysunku, który załamuje 612

Rysunek satyryczny

Henryk Sawka | Dziewiętnaście uwag na temat
rysowania 623

15. Felieton 632

Felieton

Jerzy Pilch | Komentarze do otaczającej doraźności 632

Felieton

Ludwik Stomma | Swego rodzaju szlachectwo 640

III. W REDAKCJI 647

16. Redaktorzy i wydawcy 649

Redaktor prasowy

Renata Gluza | Anonimowy autor gazety 649

Wydawca telewizyjny

Grzegorz Jędrzejowski | Dwadzieścia sześć minut,
czyli wydało się 665

Wydawca radiowy

Robert Kozak | Człowiek od zadawania pytań 678

Redaktor portalu internetowego

Stanisław M. Stanuch | Wszechstronny redaktor
długodystansowy 693

17. Fotoedytor 710

Fotoedytor

Marcin Kapica | Przygody zza biurka 710

18. Researcher 726

Research w prasie

Anna Wojciechowska-Sobczyk | Poławiacze błędów,
demaskatorzy fałszerstw 726

19. Korektor	735
--------------------	-----

Korekta

Teresa Kruszona Inne oko, inne ucho	735
---	-----

20. Etyka dziennikarska	748
-------------------------------	-----

Etyka dziennikarska

Ks. Adam Boniecki MIC Parę zasad ważnych na co dzień	748
--	-----

Etyka dziennikarska

Andrzej Skworz Etyka kontra praktyka	757
--	-----

PRZEWODNIK PO KSIĄŻCE	769
------------------------------------	------------

Słowniczek dziennikarski	771
--------------------------------	-----

Znajdź gatunek lub temat, który cię interesuje	772
--	-----

Spis treści według mediów	773
---------------------------------	-----

Spis kapsutek

autorstwa Rafała Habielskiego

<i>Początek XX wieku</i>	
Prawo prasowe	44
<i>Lata dwudzieste XX wieku</i>	
Pojedynki dziennikarzy	70
<i>Lata dwudzieste XX wieku</i>	
Prasa sensacyjna	106
<i>Po 1926 roku</i>	
Napaści na dziennikarzy	120
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Rządzący i prasa	148
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Profesja: dziennikarz	188
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Deбаты prasowe	218
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Publicyści	256
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Tygodniki społeczno-kulturalne	278
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Fotografia	290
<i>Dwudziestolecie międzywojenne</i>	
Radio	326
<i>Druga wojna światowa</i>	
Zniszczenie mediów	362
<i>Lata czterdzieste XX wieku</i>	
Początek Polski Ludowej	400
<i>Koniec lat czterdziestych XX wieku</i>	
Stalinizm	418

<i>Przełom lat czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku</i>	
„Tygodnik Powszechny”	434
<i>Lata 1948–1956</i>	
Język totalitarny	452
<i>Lata 1956–1957 i początek lat sześćdziesiątych</i>	
Odwilż i jej efekty	466
<i>W PRL</i>	
Profesja: dziennikarz	486
<i>W PRL</i>	
Fotografia prasowa	508
<i>Lata sześćdziesiąte XX wieku</i>	
Kampanie medialne władzy	532
<i>Lata 1952–1989</i>	
Radio Wolna Europa	544
<i>Od lat pięćdziesiątych do osiemdziesiątych XX wieku</i>	
Telewizja	566
<i>Lata siedemdziesiąte XX wieku</i>	
Propaganda sukcesu	584
<i>W PRL</i>	
Reportaż	608
<i>Od lat czterdziestych do dziewięćdziesiątych XX wieku</i>	
Jerzy Giedroyc i „Kultura”	636
<i>Lata siedemdziesiąte XX wieku</i>	
Niezależny ruch wydawniczy	662
<i>Lata siedemdziesiąte XX wieku</i>	
Cenzura	690
<i>Lata 1980–1981</i>	
Media w czasie Solidarności	732
<i>Lata osiemdziesiąte XX wieku</i>	
Stan wojenny i później	744
<i>Rok 1989</i>	
Media po Okrągłym Stole	764

Przewodnik po książce

W tym przewodniku znajdziesz wszystkie najważniejsze informacje o książce, które musisz znać, aby być dobrym dziennikarzem. W tym przewodniku znajdziesz wszystkie najważniejsze informacje o książce, które musisz znać, aby być dobrym dziennikarzem. W tym przewodniku znajdziesz wszystkie najważniejsze informacje o książce, które musisz znać, aby być dobrym dziennikarzem.

W tym przewodniku znajdziesz wszystkie najważniejsze informacje o książce, które musisz znać, aby być dobrym dziennikarzem. W tym przewodniku znajdziesz wszystkie najważniejsze informacje o książce, które musisz znać, aby być dobrym dziennikarzem. W tym przewodniku znajdziesz wszystkie najważniejsze informacje o książce, które musisz znać, aby być dobrym dziennikarzem.

- »» **Słowniczek dziennikarski**
- »» **Znajdź gatunek lub temat, który cię interesuje**
- »» **Spis treści według mediów**

»» Słowniczek dziennikarski

BACKGROUND – zasób wiadomości na konkretny temat.

DEADLINE – nieprzekraczalny termin.

EDITORIAL – komentarz wyrażający opinię gazety lub rozpoznawalnego dziennikarza na temat konkretnego newsa.

EXCLUSIVE (ekskluzyw) – materiał (wywiad, wypowiedź) uzyskany na wyłączność przez konkretne medium.

HEADLINE – zapowiedź wiadomości w programie informacyjnym radiowym lub telewizyjnym.

KOLEGIUM (redakcyjne) – zebranie, na którym zapada decyzja o przygotowaniu wiadomości na konkretny temat czy o emisji lub druku konkretnego materiału dziennikarskiego.

LAYOUT – styl graficzny czasopisma.

LEAD – kilkuzdaniowe wprowadzenie w tekst wyróżnione specjalną czcionką.

NEWS – nowa wiadomość.

NEWSLETTER – biuletyn rozsyłany e-mailem.

NEWSROOM – najważniejsze pomieszczenie w redakcji, do niego spływają wszystkie newsy, tam przygotowuje się lub omawia najważniejsze materiały do programu informacyjnego i na czołówki gazet.

OFF – dziennikarski komentarz czytany zza kadru.

OFF THE RECORD (informacja) – informacja nie do wykorzystania w materiale reporterskim.

5xW (*who, what, when, where, why*) – zasada, według której każdy materiał dziennikarski powinien odpowiadać na pięć pytań: kto, co, kiedy, gdzie i dlaczego (w domyśle: zrobił).

POSTPRODUKCJA – ostateczne przygotowanie materiału telewizyjnego (udźwiękowanie, dodanie napisów).

RESEARCH – wyszukiwanie informacji albo sprawdzanie ich wiarygodności.

SETKA – wypowiedź konkretnej osoby zarejestrowana przez kamerę telewizyjną.

STAND-UP (standuper) – puenta wiadomości wygłaszana przez stojącego na wprost kamery dziennikarza.

STYLEBOOK – spis reguł pisowni obowiązujących w konkretnej redakcji.

TABLOID – gazeta, na łamach której materiał ilustracyjny przeważa nad tekstem; niegdyś zawsze o charakterze sensacyjnym.

TARGET – grupa odbiorców programu lub konkretnego medium.

TIME CODE – wewnętrzny zegar kamery, jego wskazania są pomocne przy montażu materiału reporterskiego.

►► Znajdź gatunek lub temat, który cię interesuje

AUDYCJA

radiowa 463-469

telewizyjna 463-476, 587-598

BLOG 421-428

DOKUMENT

radiowy 307-328

telewizyjny 307-342

ETYKA DZIENNIKARSKA 748-767

FELIETON 343-364, 463-476, 632-645

FOTOGRAFIA 343-364, 693-725

INFOGRAFIKA 150-163, 364-378, 444-454

KOMENTARZ 82-96, 179-191, 213-221, 455-462,

523-535, 579-586

KOREKTA PRASOWA 735-747

KORESPONDENCJA

lokalna 281-293

wojenna 232-246, 343-364, 379-389

zagraniczna

prasowa 232-246, 269-280

radiowa 247-258

telewizyjna 258-268

NEWS, INFORMACJA

internetowa 693-709

prasowa 32-61, 73-123, 136-150, 171-178,

213-221, 343-364, 413-420, 428-462,

649-664

radiowa 62-72, 164-170, 192-202, 222-231,

678-693

telewizyjna 19-32, 124-135, 150-163, 179-191,

203-212, 258-268, 379-389, 665-677

PUBLICYSTYKA

prasowa 390-402, 599-611

telewizyjna 587-598

RECENZJA 470-476, 536-578

RELACJA, SPRAWOZDANIE 19-32, 82-96,

171-231, 247-268, 281-293

REPORTAŻ

prasowy 82-96, 110-123, 232-246, 294-306,

343-364, 463-469

radiowy 247-258

telewizyjny 124-135, 179-191, 379-389

RESEARCH 726-734

RYSUNEK SATYRYCZNY 612-631

TALK-SHOW 512-522

WYWIAD, ROZMOWA

prasowa 171-178, 213-221, 390-412, 479-489

radiowa 62-72, 164-170, 192-202, 307-328,

498-511, 523-535

telewizyjna 150-163, 179-191, 203-212,

258-268, 307-328, 490-498, 512-535, 587-598

►► Spis treści według mediów

(w porządku alfabetycznym według nazwisk autorów)

Prasa

<i>Dziennikarstwo komputerowe</i>	
Michał Adamczyk Z dala od Silicon Valey	444
<i>Publicystyka w prasie</i>	
Jerzy Baczyński, Mariusz Janicki Jak chleb z ekstraktem	599
<i>Wywiad prasowy</i>	
Katarzyna Bielas Nie dla narcyzów	479
<i>Recenzja muzyczna</i>	
Bartek Chaciński Czy będziesz do czegoś potrzebny?	569
<i>Recenzja filmowa</i>	
Michał Chaciński Parę pytań dla początkujących praktyków	536
<i>Redaktor prasowy</i>	
Renata Gluza Anonimowy autor gazety	649
<i>Konstrukcja tekstu</i>	
Renata Gluza Pisz, nie nudź	48
<i>Publicystyka religijna</i>	
Szymon Hołownia Dziesięć przykazań dla publicysty religijnego	390
<i>Korespondencja wojenna</i>	
Wojciech Jagielski Nie wybrałem sobie wojen	232
<i>Recenzja literacka</i>	
Jerzy Jarniewicz Recenzent w kontredansie	547
<i>News w prasie lokalnej</i>	
Jerzy Jurecki Nasz dziennikarz	73
<i>Fotoedytor</i>	
Marcin Kapica Przygody zza biurka	710
<i>Dziennikarstwo śledcze w prasie</i>	
Bertold Kittel Dziennikarz z dymiącą strzelbą	110
<i>Dziennikarstwo ekonomiczne w prasie</i>	
Michał Kobosko Pisziesz o gospodarce? Pisz o człowieku	136
<i>Korekta</i>	
Teresa Kruszona Inne oko, inne ucho	735
<i>Infografika</i>	
Lech Mazurczyk Zrozumieć infografikę	364
<i>Relacja prasowa</i>	
Ewa Milewicz Cierpliwość do łowienia ryb	213
<i>Fotografia</i>	
Krzysztof Miller Znikająca magia fotografii?	343
<i>Tematy people</i>	
Katarzyna Montgomery Instrukcja obsługi gwiazdy	403

<i>Recenzja teatralna</i>	
Roman Pawłowski Fotel krytyka w internecie	555
<i>Felieton</i>	
Jerzy Pilch Komentarze do otaczającej doraźności	632
<i>Rysunek satyryczny</i>	
Marek Raczkowski Śmiech z rysunku, który załamuje	612
<i>Rysunek satyryczny</i>	
Henryk Sawka Dziewiętnaście uwag na temat rysowania	623
<i>Research w prasie</i>	
Anna Wojciechowska-Sobczyk Poławiacz błędów, demaskatorzy fałszerstw	726
<i>News w prasie</i>	
Andrzej Stankiewicz Reporter na polowaniu	32
<i>Felieton</i>	
Ludwik Stomma Swego rodzaju szlachectwo	640
<i>Dziennikarstwo sportowe w prasie</i>	
Stefan Szczepiek Przewodnik po sporcie	171
<i>Reportaż prasowy</i>	
Mariusz Szczygiel, Wojciech Tochman Reportaż – opowieść o tym, co wydarzyło się naprawdę	294
<i>Dziennikarstwo przyrodnicze</i>	
Adam Wajrak W świecie uciekających bohaterów	455
<i>Dziennikarstwo medyczne</i>	
Paweł Walewski Mówić o lęku, nadziei i bólu	413
<i>Korespondencja zagraniczna w prasie</i>	
Bartosz Węglarczyk Korespondent w środku i na zewnątrz	269
<i>Dziennikarstwo motoryzacyjne</i>	
Artur Włodarski Z uczuciem o aucie	428
<i>Dziennikarstwo naukowe</i>	
Olga Woźniak Oskarżona o symplifikację	437
<i>News sądowy</i>	
Bogdan Wróblewski Vademecum reportera sądowego (trochę kryminalnego)	82
<i>Komentarz prasowy</i>	
Piotr Zaremba W czym imieniu?	579
<i>News ekonomiczny</i>	
Mariusz Zielke Na tropie wielkiej kasy	97

Radio

<i>Dokument radiowy</i>	
Maciej J. Drygas Wyzwolić wyobraźnię	307
<i>Relacja radiowa</i>	
Mariusz Gierszewski Sztuczki sprawozdawcy	222
<i>Wydawca radiowy</i>	
Robert Kozak Człowiek od zadawania pytań	678
<i>News w radiu</i>	
Beata Lubecka Adrenalina i opakowanie	62
<i>Korespondencja zagraniczna w radiu</i>	
Piotr Milewski Z Nowego Jorku Piotr Milewski	247
<i>Dziennikarstwo podróżnicze</i>	
Beata Pawlikowska Moja praca, moja pasja	463
<i>Wywiad radiowy</i>	
Konrad Piasecki Codzienny wywiadowca radiowy	498
<i>Dziennikarstwo sportowe w radiu</i>	
Renata Susalko Nie chcę mieć tego, co wszyscy	192

Marek Tejchman Pomagam ludziom	164
<i>Łoża komentatorów</i>	
Tomasz Wołek Komentowanie jest rzeczą konieczną	523

Telewizja

Korespondencja zagraniczna w telewizji

Grzegorz Dobiecki Informacja we własnym imieniu	258
---	-----

Publicystyka w telewizji

Kamil Durczok Widowisko na poważny temat	587
--	-----

Operator

Jerzy Ernst Oko, które widzi, i kamera, która opowiada	379
--	-----

Dziennikarstwo śledcze w telewizji

Monika Góralewska Odkryte w ukrytej kamerze	124
---	-----

Wydawca telewizyjny

Grzegorz Jędrzejowski Dwadzieścia sześć minut, czyli wydało się	665
---	-----

Relacja telewizyjna

Katarzyna Kolenda-Zaleska Nie masz obrazka – nie masz nic	203
---	-----

News w telewizji

Mikołaj Kunica Wymyślić news	19
--------------------------------------	----

Dziennikarstwo kulinarne

Robert Makłowicz Przepis na krytyka	470
---	-----

Dziennikarstwo ekonomiczne w telewizji

Roman Młodkowski Musisz rozumieć	150
--	-----

Dokument telewizyjny

Jerzy Morawski Spojrzenie z boku	329
--	-----

Wywiad telewizyjny

Justyna Pochanke W cztery oczy bez intymności	490
---	-----

Dziennikarstwo sportowe w telewizji

Tomasz Smokowski Posiedzę z wami dziewięćdziesiąt minut, a potem mnie wyłączycie	179
--	-----

Talk-show

Kuba Wojewódzki Talk-show, czyli puszcza z Pandora	512
--	-----

Łoża komentatorów

Tomasz Wołek Komentowanie jest rzeczą konieczną	523
---	-----

Korespondencja lokalna w telewizji

Marzanna Zielińska Świat z innej perspektywy	281
--	-----

Internet

Dziennikarstwo internetowe

Wojciech Orliński Summa blogera	421
---	-----

Redaktor portalu internetowego

Stanisław M. Stanuch Wszechstronny redaktor długodystansowy	693
---	-----

Etyka dziennikarska

Etyka dziennikarska

Ks. Adam Boniecki MIC Parę zasad ważnych na co dzień	748
--	-----

Etyka dziennikarska

Andrzej Skworz Etyka kontra praktyka	757
--	-----

Historia dziennikarstwa

Szczegółowy spis treści na s. 11–12